

(047.1)
481#

631.473:634.1/.0 + 685 (-.6ab)
631.47 (-.6ab)

STICHTING VOOR
BODENKARTERING
WAGENINGEN
BIBLIOTHEEK

Stichting voor Bodemkartering
Wageningen

Directeur: Dr Ir F.W.G. Pijls.

No. 487.

RAPPORT BEHORENDE BIJ DE BODEMKAART EN DE BODEM-
GESCHIKTHEIDSKAART VOOR DE TUINBOUW VAN DE
GEMEENTE HEERHUGOWAARD.

door: J.A. Hulshof.

mei 1958.

— 572 = 1957-00-02

I N H O U D

Voorwoord.

Inleiding.

- I. De legenda van de bodemkaart.
- II. Beschrijving van de onderscheiden bodemtypen en hun geschiktheid voor tuinbouw.
- III. De legenda van de bodemgeschiktheidskaart voor tuinbouw.
- IV Opmerkingen.

Bijlagen

- 1. Bodemkaart schaal 1:50.000.
- 2. Bodemgeschiktheidskaart voor tuinbouw schaal 1:50.000

V O O R W O O R D

Het hier geboden rapport samengesteld door de Heer J.A. Hulshof op verzoek van de Gemeente Heerhugowaard is in hoofdzaak gebaseerd op de bodemkundige verkenningskaart 1:50.000 van het middengedeelte van Noord-Holland van de hand van Dr Ir L.J. Pons en de daarop afgestemde tuinbouwgeschiktheidskaart van J.A. Hulshof (intern rapport van de Stichting voor Bodemkartering no. 468, 1957).

In verband hiermede dient vermeld te worden, dat op de bij het onderhavige rapport gevoegde bijlagen een 2 tal soorten van tekens voorkomt dat in dit geval geen betekenis heeft. Het zijn punten in bodemtype G7 en een verticale harcering in bodemtype E1.

DE DIRECTEUR VAN DE
STICHTING VOOR BODEMKARTERING,

(Dr Ir F.W.G. Pijls).

INLEIDING.

Met uitzondering van een zeer kleine oppervlakte veen- en baggergronden, bestaat de bodem van de gemeente Heerhugowaard uit oude zee- en zee-afzettingen van zeer lichte zavel tot lichte klei. Een deel van deze gronden, voornamelijk in de polder Veenhuizen, is afgedekt door een min of meer moerige bovengrond. Over een kleine oppervlakte komt zelfs een veenpakket voor dat op zijn beurt is bedekt met een dun kleilaagje of een baggerdek.

I. DE LEGENDA VAN DE BODEMKAART.

- G5. Kleiïg zand tot zeer lichte zavel (tot 18% slib)
- G6. Lichte zavel (18-25% slib)
- G7. Zwarte zavel en lichte klei (25-40% slib)
- E1 en E2. Zavel en lichte klei met een sterk humeuze soms venige bovengrond
- C5. Veen met bovengrond bestaande uit venige klei
- K2 en K3. Veen of klei met baggerdek.

II. BESCHRIJVING VAN DE ONDERSCHIEDEN BODEMTYPEN EN HUN GESCHIKTHEID VOOR TUINBOUW.

G5. Kleiïg zand tot zeer lichte zavel (tot 18% slib).

Tot op geringe diepte + 50 cm bestaat het bodemprofiel uit zeer lichte zavel en gaat dan over in slibhoudend fijn zand. De bovengrond is tot een diepte van 30 à 35 cm licht humeus. Het zijn voedselrijke, gemakkelijk bewerkbare gronden met een groot vochthoudend en een groot vocht-opstijgend vermogen. Bij veel regenval is de bovengrond echter vatbaar voor dichtslempen, waardoor de luchtverversing van de bodem in gevaar kan komen. Door de juiste manier van bewerking en drainage en door de grond zoveel mogelijk met een gewas bedekt te houden, kan het dichtslempen voor een groot deel worden tegengegaan. Bij grasland is het dichtslempen niet of nauwelijks merkbaar. Ook fruitteelt ondervindt hiervan minder nadeel vooral als de boomgaarden in gras gelegd worden. Voor groente- en bloemeteelt kan het dichtslempen zeer bezwaarlijk zijn.

Onder voorwaarde dat veel aandacht wordt besteed aan de verzorging van de bodem, zijn deze gronden geschikt voor meerdere vormen van fruit-, groente- en bloemeteelt. Door het grote vochttopstijgend vermogen laat het warm worden van de grond in het voorjaar wel iets te wensen over. De geschiktheid voor zeer vroege teelten, met name in de groentesector, is daardoor beperkt.

G6. Lichte zavel (18-25% slib).

Het profiel van dit bodemtype bestaat tot op een diepte van + 50 cm uit lichte zavel, waarna het geleidelijk overgaat in zeer lichte zavel en slibhoudend fijn zand. De bouwvoor is over het algemeen licht tot matig humeus. Deze gronden zijn in meerdere mate voedselrijker dan de gronden van type G5. Ze zijn tevens gemakkelijk bewerkbaar, terwijl een goede vochtvoorziening van de gewassen mogelijk is. Het gevaar voor dichtslempen van de bovengrond is hier en vooral bij de meer humeuze typen geringer, doch wel aanwezig. Bij de bodembehandeling dient men hiermede rekening te houden.

Overigens zijn het zeer geschikte gronden voor vele vormen van tuinbouw. Zowel de fruitteelt als de groente- en bloemteelt zijn hier qua bodem uitstekend op hun plaats.

G7. Zware zavel en lichte klei (25-40% slib).

Het profiel van dit bodemtype bestaat tot een diepte van 50 cm overwegend uit zware zavel of lichte klei. Naar beneden gaat het geleidelijk over in lichte zavel en slibhoudend zand. De bovengrond is over het algemeen matig humeus, doch plaatselijk zelfs vrij sterk humeus. Het zijn zeer voedselrijke gronden, die nog goed bewerkbaar zijn, terwijl het gevaar voor dichtslempen van de bovengrond hier van geen betekenis meer is. Het zijn zeer geschikte gronden voor fruitteelt, terwijl meerdere vormen van groenteteelt ook hier uitstekend op hun plaats zijn.

E1 en E2. Zavel en lichte zavel met een humeuze, soms venige bovengrond

De gronden van deze groep vertonen een minder uniform beeld dan de eerder beschreven bodemtypen. De ondergrond bestaat overwegend uit zware zavel. Deze ondergrond heeft een golvend bovenvlak, dat het aanzien geeft van kleine ruggen en dalen in het landschap. De bovengrond varieert van humeuze tot sterk venige zavel. Op meerdere plaatsen, doch vooral in de dalen, komt op de overgang van de sterk humeuze bovengrond naar de zavelondergrond een veenlaagje of een kleiig veenlaagje voor. Dit laagje kan de verticale waterbeweging in het profiel storen. Gronden met dit storende laagje zijn zonder betekenis voor de fruitteelt. De bovengrond is over het algemeen zeer rul en gemakkelijk bewerkbaar. Bij een goede waterbeheersing zijn de meeste van deze gronden geschikt tot zeer geschikt voor meerdere vormen van groente- en bloemteelt. Voor fruitteelt zijn alleen geschikt de gronden zonder storende laag, die voldoende hoog uit het grondwater liggen.

C5. Veen met bovengrond bestaande uit venige klei

Het profiel van deze gronden bestaat uit een veenlaag afgedekt door een dunne laag venige klei. Dit kleidek varieert in dikte van 20 tot 40 cm en is over het algemeen zwaar en moeilijk bewerkbaar. Het zijn vrij natte, late gronden die voor fruitteelt onbruikbaar zijn en ook voor groente- en bloemteelt weinig betekenis hebben.

K2 en K3. Veen of klei met baggerdek.

Deze gronden hebben een baggerdek van minstens 40 cm dikte, rustend op veen of klei. Het opgebaggerde materiaal bestaat uit humushoudend, kalkrijk, slibhoudend zand of uit humeuze zavel. De dikte van het baggerdek varieert van 40 tot 80 cm. Het is een gemakkelijk bewerkbare rulle grond, die zich uitstekend leent voor sommige vormen van groenteteelt. Plaatselijk komt onder het baggerdek een dunne doch dichte, zware kleilaag voor. Het voorkomen van deze laag, vooral bij de dunnere baggerdekken, beperkt de bruikbaarheid van de grond voor groenteteelt aanzienlijk.

III. DE LEGENDA VAN DE BODEMGESCHIKTHEIDSKAART VOOR TUINBOUW.

- G6 en G7. Overwegend zeer geschikt voor groente en fruit
- G5. Overwegend geschikt voor groente en fruit
- E1 en E2. Overwegend geschikt voor groente, gedeeltelijk geschikt voor fruit
- C5. Weinig geschikt voor groente ongeschikt voor fruit
- K2 en K3. Overwegend zeer geschikt voor sommige vormen van groenteteelt, ongeschikt voor fruitteelt.

IV. OPMERKINGEN

Op bijgaande classificatiekaart zijn slechts drie geschiktheidsklassen aangegeven t.w. zeer geschikt, geschikt en weinig of niet geschikt. Het gebruik van slechts drie klassen biedt het voordeel, dat de kaart een duidelijk en overzichtelijk beeld vertoont. Een nadeel is, dat er noodzakelijkerwijze een vrij grote spreiding bestaat in de mate van geschiktheid van de gronden, die tot dezelfde klasse zijn gerekend. Ook kunnen uiteraard bij het gebruik van slechts drie klassen, de grenzen tussen deze klassen slechts globaal worden aangegeven.

Verder heeft het gebruik van een kaart met een vrij kleine schaal 1:50.000 tot gevolg dat kleine oppervlakten van een bepaalde klasse niet afzonderlijk kunnen worden aangegeven. Hierdoor komen in het areaal van iedere klasse kleine oppervlakten voor die niet tot die klasse behoren.

In verband met bovenstaande moet er op gewezen worden, dat overbrenging van de gegevens van de classificatiekaart op een kaart met een grotere schaal onvermijdelijk tot onjuistheden zal leiden. Bij het ontwerpen van plannen tot ingebruikname van bepaalde stukken grond voor tuinbouw is dus steeds nader onderzoek absoluut noodzakelijk.

Verder wordt er met nadruk op gewezen, dat deze classificatie naar geschiktheid voor tuinbouw uitsluitend berust op bodemkundige overwegingen.

Bij de beslissing of het gewenst is op de betreffende grondsoorten tuinbouw te gaan uitoefenen spelen uiteraard andere factoren eveneens een grote rol. Deze factoren als: ontsluiting, ligging ten opzichte van afzetgebieden, veilingwezen, aanbod van arbeidskrachten e.d. zijn buiten beschouwing gebleven.

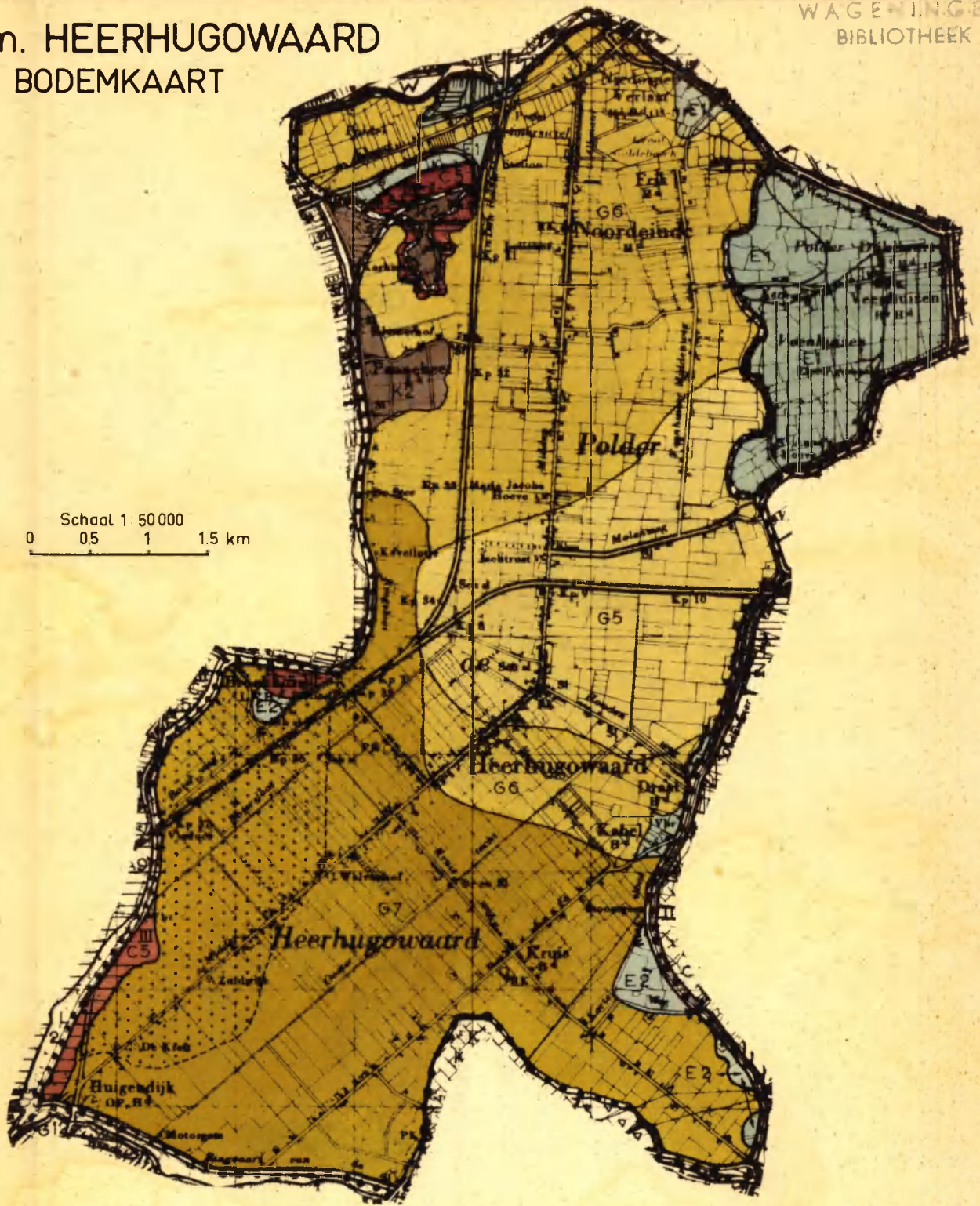
0=0=0=0=0=0

Gem. HEERHUGOWAARD

BODEMKAART

WAGENINGEN
BIBLIOTHEEK

Schaal 1: 50 000
0 05 1 1.5 km

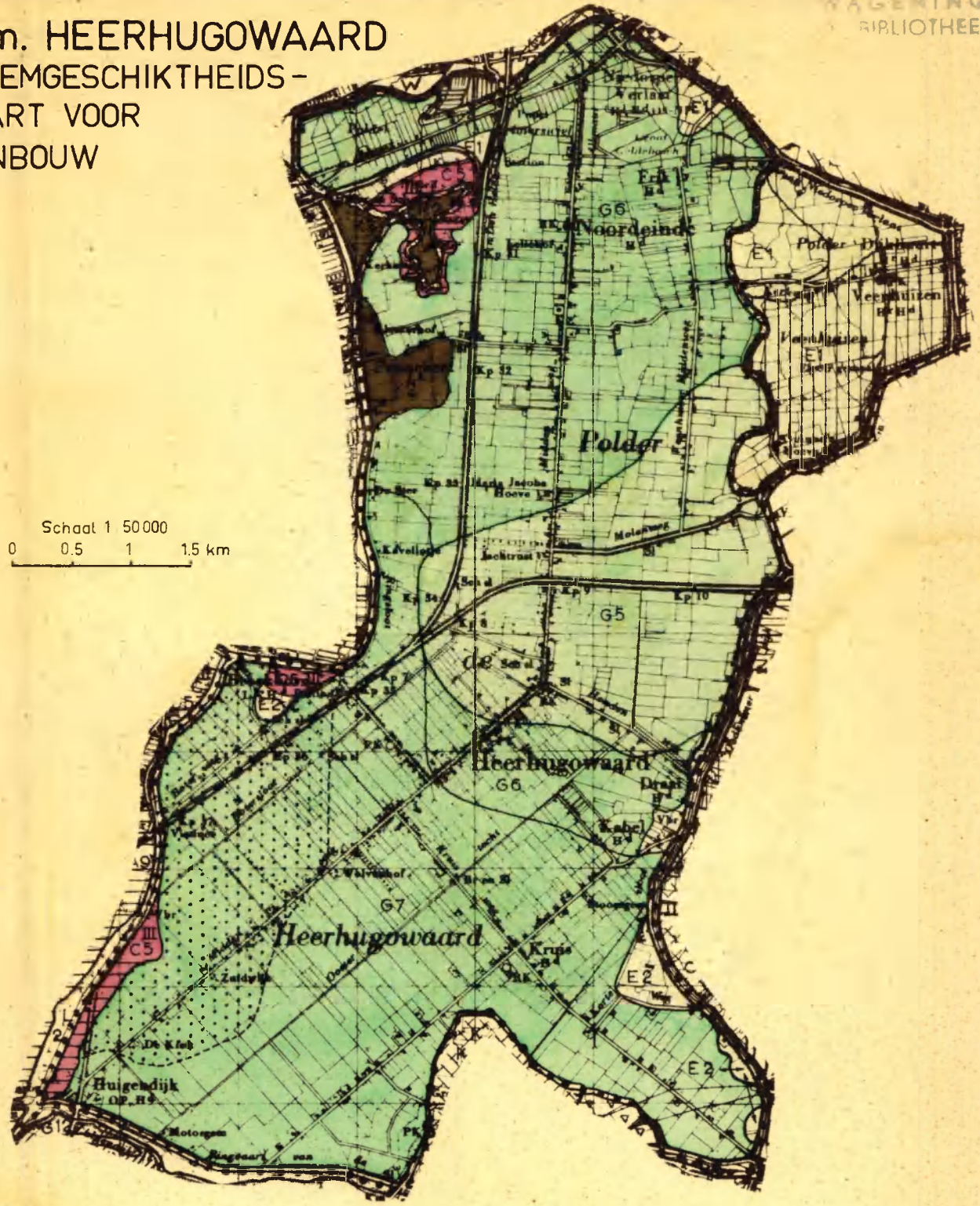
LEGENDA

G5	kleig zand tot zeer lichte zavel (tot 18% slib)	E1+2	zavel en lichte klei met een stuk humeuze soms venige bovengrond
G6	lichte zavel (18 - 25% slib)	C5	veen met bovengrond bestaande uit venige klei
G7	zware zavel en lichte klei (25 - 40% slib)	K2+3	veen of klei met baggerdek

Gem. HEERHUGOWAARD

BODEMGESCHIKTHEIDS - KAART VOOR TUINBOUW

Schaal 1 50 000
0 0.5 1 1.5 km

LEGENDA

- G6 + 7 overwegend zeer geschikt voor groente en fruit
- G5 overwegend geschikt voor groente en fruit
- E1 + 2 overwegend geschikt voor groente; gedeeltelijk voor fruit
- C5 weinig geschikt voor groente; ongeschikt voor fruit
- K2-3 overwegend zeer geschikt voor sommige vormen van groenteteelt, ongeschikt voor fruit